

XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ TƯ TƯỞNG THEO QUAN ĐIỂM HỒ CHÍ MINH

Nguyễn Văn Hòa (*)

(*) Phó giáo sư, tiến sĩ, Đại học Sư phạm, Đại học Huế.

Email: nvhoa55@yahoo.com

Nhận ngày 6 tháng 7 năm 2020. Chấp nhận đăng ngày 20 tháng 8 năm 2020.

Tóm tắt: Xây dựng Đảng gồm bốn mặt, quan hệ mật thiết với nhau: Xây dựng Đảng về chính trị, xây dựng Đảng về tư tưởng, xây dựng Đảng về tổ chức và xây dựng Đảng về đạo đức. Trong bài viết này, tác giả tập trung phân tích một số nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng về tư tưởng, như xác lập, giữ vững và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng; giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ - những người kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng; xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng về tư tưởng và hành động. Trên cơ sở phân tích những nội dung trên, tác giả nêu lên một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác xây dựng Đảng về tư tưởng trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng về tư tưởng.

Xây dựng Đảng về tư tưởng là một trong những nguyên tắc quan trọng của học thuyết Mác - Lênin về chính đảng cách mạng của giai cấp công nhân. Để Đảng “xứng đáng là người lãnh đạo” - đội tiên phong, lãnh tụ chính trị của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và dân tộc, như Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn trước lúc đi xa, chúng ta cần nhận thức sâu sắc rằng tư tưởng chính trị đúng đắn là một trong những cơ sở để đề ra Cương lĩnh, đường lối chính trị đúng đắn. Thực chất của hoạt động lãnh đạo của Đảng là hoạt động tuyên truyền, giác ngộ, vận động thuyết phục và dẫn dắt quần chúng hoạt động cách mạng. Chỉ

có thông qua chính đôn và xây dựng Đảng về tư tưởng mới làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, Cương lĩnh và đường lối của Đảng thấm sâu vào khối óc, trái tim của mỗi đảng viên cũng như của mỗi quần chúng nhân dân, biến thành hành động tự giác của mỗi người vì mục tiêu và lý tưởng cao đẹp của Đảng. Theo Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng về tư tưởng có vai trò, ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với việc nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng; đảm bảo cho Đảng luôn là đội tiên phong, bộ tham mưu chiến đấu của giai cấp công nhân và nhân dân lao động. Xây dựng, chính đôn Đảng về tư tưởng là một trong

những nhiệm vụ của công tác xây dựng Đảng. Nhiệm vụ này bao gồm những nội dung, như xác lập, giữ vững và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng, giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ; xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng.

1. Những nội dung cơ bản của xây dựng Đảng về tư tưởng trong tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, xác lập, giữ vững và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng.

Xây dựng Đảng về tư tưởng, theo Hồ Chí Minh, trước hết là xác lập thế giới quan và hệ tư tưởng của giai cấp công nhân - giai cấp tiên tiến nhất của thời đại, giai cấp đứng ở vị trí trung tâm của lịch sử để lãnh đạo toàn thể dân tộc thực hiện mục tiêu mà cách mạng đặt ra. Ở Việt Nam, lợi ích của Đảng với lợi ích của giai cấp công nhân, của nhân dân lao động và của dân tộc là thống nhất.

Với Hồ Chí Minh, công tác tư tưởng là hoạt động xây dựng Đảng về trí tuệ, tư tưởng - chính trị, góp phần bảo đảm cho Đảng luôn là đội tiên phong của giai cấp công nhân Việt Nam, đủ năng lực lãnh đạo chính trị đối với Nhà nước và toàn xã hội. Người cho rằng, cái đóng vai trò quyết định bản chất giai cấp công nhân của Đảng không phải chỉ ở số lượng đảng viên xuất thân từ công nhân, mà cơ bản là ở nền tảng tư tưởng của Đảng - chủ nghĩa Mác - Lênin, ở mục tiêu, đường lối của Đảng thực sự vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, vì sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng xã hội và giải phóng con người.

Hồ Chí Minh khẳng định: “Không có lý luận cách mệnh thì không có cách mệnh vận động... Chỉ có theo lý luận cách mệnh tiên phong, đảng cách mệnh mới làm nổi trách nhiệm cách mệnh tiên phong”¹. Rằng, “Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong Đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam. Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mạng nhất là chủ nghĩa Lênin”². Khẳng định học thuyết Mác - Lênin là học thuyết về sự giải phóng giai cấp công nhân, nhân dân lao động, các dân tộc bị áp bức và giải phóng con người, đồng thời là học thuyết về sự phát triển xã hội, là vũ khí tinh thần để Đảng làm tròn vai trò tiên phong, lãnh đạo cách mạng, Hồ Chí Minh yêu cầu Đảng phải đặc biệt quan tâm tới công tác xây dựng Đảng về tư tưởng, giáo dục, rèn luyện đảng viên không ngừng nâng cao trình độ hiểu biết về chủ nghĩa Mác - Lênin, nâng cao giác ngộ về giai cấp và dân tộc; làm cho mỗi cán bộ, đảng viên luôn vững vàng, kiên định, vận dụng đúng đắn và sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào thực tiễn sinh động. Bởi vậy, Người chỉ rõ: “Mục đích chính Đảng là nâng cao tư tưởng và trình độ chính trị của Đảng viên và cán bộ, làm

¹ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.2, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.279.

² Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.2, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.289.

cho đảng viên và cán bộ theo đúng quan điểm và lập trường vô sản”³.

Xây dựng Đảng về tư tưởng là phải làm cho toàn Đảng, mỗi đảng viên của Đảng luôn mang trong mình tư tưởng cách mạng triệt để, tư tưởng cách mạng tiên công, luôn đề phòng và kịp thời khắc phục những lệch lạc, sai lầm tả khuynh và hữu khuynh, chống chủ nghĩa cơ hội, xét lại, chống giáo điều, bảo thủ và dự báo được xu hướng phát triển của dân tộc, của thời đại. Đó là tư tưởng cách mạng, khoa học lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng, lấy thực tiễn Việt Nam làm điểm xuất phát, lấy cải tạo hiện thực Việt Nam làm mục tiêu để trên cơ sở đó, vận dụng sáng tạo và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, đồng thời làm giàu thêm trí tuệ Đảng bằng việc kế thừa và phát huy những truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại.

Theo Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng về tư tưởng không chỉ là làm cho lý luận Mác - Lênin, thế giới quan và phương pháp luận Mác - Lênin thấm nhuần trong toàn Đảng và giữ vị trí chủ đạo trong đời sống tinh thần xã hội, mà còn phải làm cho toàn Đảng và mỗi đảng viên của Đảng không ngừng nâng cao ý chí phấn đấu, xây dựng niềm tin vững chắc vào con đường xã hội chủ nghĩa, đấu tranh không khoan nhượng với các luận điểm xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, xuyên tạc đường lối, chính sách của Đảng. Với Người, xây dựng Đảng về tư tưởng còn phải chú trọng xây dựng phương pháp tư duy khoa học, cách thức và phương pháp

làm việc, chống chủ nghĩa giáo điều, chủ nghĩa kinh nghiệm và chủ nghĩa cơ hội dưới mọi màu sắc; đồng thời, khắc phục những biểu hiện bi quan, dao động, giảm sút ý chí phấn đấu, bảo thủ, trì trệ, chủ quan nóng vội.

Xây dựng Đảng về tư tưởng phải được biểu hiện trong nhận thức và hành động của mỗi cán bộ, đảng viên. Phương pháp tư tưởng quan trọng trong công tác xây dựng Đảng là phải gắn lý luận với thực tiễn, kết hợp nghiên cứu lý luận với tổng kết thực tiễn. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu mỗi đảng viên của Đảng đều phải tự rèn luyện, trau dồi tư tưởng chính trị, đạo đức cho bản thân, nghiêm khắc tự phê bình và phê bình. Mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng phải tự mình nêu gương người tốt, việc tốt để hướng dẫn mọi người cùng hành động, cùng noi theo, lời nói phải đi đôi với việc làm, lý luận gắn liền với thực tiễn và thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cá nhân.

Hai là, giáo dục và bồi dưỡng thế hệ trẻ - những người kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng.

Giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ là một nhiệm vụ có ý nghĩa chiến lược hết sức quan trọng của Đảng. Theo Hồ Chí Minh, thế hệ trẻ là cánh tay đắc lực, đội hậu bị tin cậy của Đảng; là nguồn sinh lực quan trọng cung cấp cho Đảng lực lượng đảng viên trẻ; là người chủ tương lai của nước nhà, là người kế tục sự

³ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.8, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.380.

nghiệp cách mạng một cách trung thành; nước nhà thịnh hay suy, mạnh hay yếu một phần lớn là do thế hệ trẻ. Bởi vậy, trong bản *Di chúc* thiêng liêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người đã căn dặn chúng ta rằng: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết”⁴. Giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của Đảng cho thế hệ trẻ làm cho họ thấm nhuần mục đích lý tưởng của Đảng, là xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh; xây dựng lòng tự hào về truyền thống cách mạng vẻ vang của Đảng, đặc biệt là truyền thống đoàn kết thống nhất của Đảng; giáo dục lý tưởng cách mạng cho thế hệ trẻ suy nghĩ và hành động vì lợi của nhân dân chứ không phải chỉ vì lợi riêng của mình.

Giáo dục, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau, trước hết là giáo dục lý tưởng và niềm tin, đó cũng chính là một trong những nhiệm vụ của công tác xây dựng Đảng về tư tưởng. Xây dựng Đảng về tư tưởng là phải tuyên truyền giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, thanh niên nhằm tăng cường sự thống nhất về tư tưởng và hành động; tin vào chủ nghĩa Mác - Lênin - nền tảng tư tưởng của Đảng và của cách mạng Việt Nam. Thấm nhuần chủ nghĩa Mác - Lênin là nắm vững thế giới quan và phương pháp luận khoa học, cách mạng để nhận thức và cải tạo thế giới. Có lý luận cách mạng thì mới có phong trào

cách mạng. “Có lý luận soi đường thì quần chúng hành động mới đúng đắn, mới phát triển được tài năng và năng lực vô cùng tận của mình”⁵.

Hồ Chí Minh luôn tin yêu, hy vọng ở thanh niên - thế hệ trẻ, nhận thấy ở họ vai trò quan trọng đối với vận mệnh của dân tộc và đất nước: Muốn thức tỉnh dân tộc, muốn tiến hành một cuộc đấu tranh để giải phóng, thì trước hết phải thức tỉnh thanh niên, vì thanh niên là bộ phận quan trọng của dân tộc; sự thịnh, suy của nước nhà phụ thuộc vào sự giác ngộ của thanh niên. Chính vì thế, không phải ngẫu nhiên mà ngay từ những ngày đầu, khi truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc đã chọn thanh niên là đối tượng để xây dựng tổ chức cách mạng đầu tiên cho dân tộc Việt Nam, đó là Hội Việt Nam Cách mệnh Thanh niên - tổ chức tiền thân của Đảng Cộng sản Việt Nam. Năm 1926 - 1927, Hồ Chí Minh trực tiếp giảng ở những lớp huấn luyện, đào tạo nhiều thanh niên Việt Nam yêu nước của Hội Việt Nam Cách mệnh Thanh niên do Người sáng lập, rồi đưa họ về nước xây dựng, phát triển phong trào cách mạng.

Thực tiễn cách mạng Việt Nam đã chứng minh rằng, thế hệ trẻ, trước hết là đoàn viên và thanh niên luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao phó. “ĐOÀN VIÊN VÀ THANH NIÊN” ta nói chung là

⁴ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.498.

⁵ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.8, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.277.

tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “hồng” vừa “chuyên”⁶. Giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ là trao vào tay họ tương lai và vận mệnh của đất nước. Vì vậy, Hồ Chí Minh đặc biệt lưu ý đến việc giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ phải chú ý đến cả hai yếu tố đạo đức và tài năng, trong đó lấy đạo đức làm gốc

Cương lĩnh, đường lối của Đảng là kết quả vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam. Bởi vậy, giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của Đảng cho thế hệ trẻ là làm cho họ không những thấu triệt Cương lĩnh, đường lối của Đảng, mà còn củng cố niềm tin vững chắc vào sự nghiệp cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng; trên cơ sở đó giữ vững lập trường cách mạng, trung thành với Đảng, kiên quyết đấu tranh với các thế lực thù địch, bảo vệ Đảng. Giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng và niềm tin cho đoàn viên và thanh niên là một công việc quan trọng của công tác xây dựng Đảng về tư tưởng. Bởi không ai khác ngoài thế hệ trẻ sẽ là người kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng; họ luôn là lực lượng xung kích đi đầu trong chiến đấu, lao động, học tập và luôn là lực lượng xung phong đến những nơi khó khăn, gian khổ nhất. “Đâu cần thanh niên có, việc gì khó thanh niên làm”. Giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng, niềm tin cho thế hệ trẻ để hình thành đội hậu bị, cánh tay đắc

lực của Đảng. Đó cũng chính là làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin bám rễ sâu vào đời sống xã hội và mãi mãi xanh tươi. Đồng thời, đây còn là cách thức bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin - nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng Cộng sản Việt Nam và cách mạng Việt Nam.

Có thể nói, chúng ta không thể xây dựng, chính đốn Đảng về tư tưởng thành công nếu không quan tâm đến giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng và niềm tin cho thế hệ trẻ. Vì vậy, hơn lúc nào hết, chúng ta cần quán triệt sâu sắc lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh trước lúc đi xa: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết”.

Ba là, xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng.

Xây dựng Đảng về tư tưởng là bồi đắp nền tảng, tạo sự đoàn kết thống nhất trong Đảng về mục tiêu lý tưởng, về đường lối, chính sách và hành động. Đoàn kết thống nhất trong Đảng là nền tảng để mở rộng đoàn kết toàn dân tộc, để đấu tranh chống lại kẻ thù của dân tộc và giai cấp nhằm “xây dựng nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, giàu mạnh và góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới” - như lời căn dặn của Người.

Có nhận thức đúng thì mới có hành động đúng. Do vậy, sự thống nhất về tư tưởng là cơ sở của sự thống nhất về hành

⁶ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.510.

động trong toàn Đảng. Hồ Chí Minh cho rằng: “Công tác lãnh đạo tư tưởng là quan trọng nhất. Trong Đảng và ngoài Đảng có nhận rõ tình hình, hiểu rõ nhiệm vụ mới, thì tư tưởng mới thống nhất, tư tưởng thống nhất thì hành động mới thống nhất. Nếu trong Đảng và ngoài Đảng từ trên xuống dưới, từ trong đến ngoài đều tư tưởng thống nhất và hành động thống nhất thì nhiệm vụ tuy nặng nề, công việc tuy khó khăn phức tạp, ta cũng nhất định thắng lợi”⁷. Xây dựng Đảng về tư tưởng là nội dung trọng yếu, là nhân tố quan trọng hàng đầu tạo nên sự đoàn kết trong Đảng.

Xây dựng Đảng về tư tưởng chính là vận dụng sáng tạo và không ngừng phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin để xây dựng Cương lĩnh chính trị, đường lối chính trị đúng đắn. Có quyết sách chính trị đúng đắn “mới tạo được sự đoàn kết chặt chẽ của một Đảng cách mạng chân chính, mới làm cho nhân dân tin Đảng, gắn bó với Đảng; Đảng mới quy tụ được sức mạnh của toàn dân, mới kết hợp được sức mạnh của dân tộc với sức mạnh của thời đại, mới tạo ra thực lực to lớn cho cách mạng và, chỉ có như vậy, “lòng Dân” với “ý Đảng” mới thống nhất với nhau; Đảng mới chính danh là lãnh tụ đáng tin cậy nhất của nhân dân; Đảng mới thực sự yêu dân và dân mới thực sự yêu Đảng”⁸.

Xây dựng sự đoàn kết thống nhất về ý chí và hành động trong Đảng là một trong những nét đặc sắc trong tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng. Để

xứng đáng là đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời là đội tiên phong của nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam; là hạt nhân của khối đại đoàn kết dân tộc, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu Đảng trước hết phải là một khối đoàn kết thống nhất về tư tưởng và hành động, nói phải đi đôi với làm. Sự đoàn kết thống nhất của Đảng là cội nguồn dẫn đến thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Đảng lãnh đạo - cầm quyền mà không đoàn kết thống nhất thì sự nghiệp cách mạng của dân tộc không thể thắng lợi. Bởi vậy, trong *Di chúc*, Người viết: “Trước hết nói về Đảng – Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”⁹.

Đoàn kết là sinh mệnh và truyền thống của Đảng, là cội nguồn làm nên sức mạnh và thắng lợi của Đảng, là vấn đề có ý nghĩa chiến lược và nhiệm vụ hàng đầu của Đảng. Đoàn kết trong Đảng là đoàn kết thống nhất cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức; cả về ý chí và hành động; cả về lý tưởng và niềm tin. Hồ Chí Minh là hiện thân của khối đoàn kết thống nhất toàn Đảng, toàn dân tộc Việt Nam. Người nói:

⁷ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.8, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.554-555.

⁸ Nguyễn Văn Hòa (2019), *Đoàn kết chặt chẽ trong Đảng để phục vụ nhân dân*, Tạp chí Triết học, số 11(342), tr.16.

⁹ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.510.

“Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết / Thành công, thành công, đại thành công”¹⁰.

Thực tiễn lịch sử của cách mạng Việt Nam đã cho thấy, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn trung thành và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, nên đã kết nối mọi thành viên trong Đảng và giữa Đảng với nhân dân thành một khối thống nhất chặt chẽ. Trong tư tưởng của Hồ Chí Minh, đoàn kết phải là đoàn kết thống nhất, luôn đảm bảo tính nhất quán trước sau như một, tức là phải dựa trên nền tảng Cương lĩnh chính trị, đường lối chính trị đúng đắn. Có như vậy, tư tưởng và hành động mới thống nhất; có như vậy, Đảng mới đảm bảo được vai trò lãnh đạo. Ngược lại, “nếu đảng viên tư tưởng và hành động không nhất trí, thì khác nào một mớ cắt rời, “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”. Như vậy, thì không thể lãnh đạo quần chúng, không thể làm cách mạng”¹¹.

Xác định được nhiệm vụ chính trị đúng đắn mới có cơ sở để xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh. Đảng viên là tế bào cấu thành tổ chức của Đảng, nên sức mạnh của Đảng tùy thuộc vào những đảng viên được tổ chức trong một đội ngũ chặt chẽ, thống nhất về ý chí và hành động. Khi đề cập đến vấn đề này, Người luôn nhấn mạnh: Đảng tuy có nhiều đảng viên, song khi tiến hành nhiệm vụ cách mạng thì chỉ như một người, trong Đảng không cho phép có tình trạng “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”. Xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng phải kết hợp chặt chẽ với xây dựng Đảng về tổ chức và

đều phải xuất phát từ Cương lĩnh chính trị, đường lối chính trị, đảm bảo cho Cương lĩnh đó, đường lối đó được thấu suốt trong toàn Đảng, toàn dân và được thực hiện thắng lợi. Tổ chức mà tách rời tư tưởng thì tổ chức sẽ mất phương hướng hoạt động, thiếu đoàn kết nhất trí; ngược lại, tư tưởng mà tách rời tổ chức thì tư tưởng không được hiện thực hóa.

Để có sự đoàn kết thống nhất thực sự, bên cạnh tri thức, niềm tin vào hệ tư tưởng, còn cần phải có tình cảm cách mạng trong sáng. Bởi, chủ nghĩa Mác - Lênin là học thuyết cách mạng và khoa học - học thuyết vì con người và do con người, chứa đựng chủ nghĩa nhân đạo cao đẹp có sức thu hút nhân tâm và đoàn kết mọi người. Trong *Di chúc*, Người căn dặn Đảng rằng: “Phải có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau”¹². Tình thương yêu con người, thương yêu đồng bào, thương yêu đồng chí là phẩm chất không thể thiếu của người cộng sản. Vì thế, xây dựng đoàn kết thống nhất trong Đảng, bên cạnh giáo dục ý thức trách nhiệm, còn phải thường xuyên bồi dưỡng tình thương yêu, sự cảm thông chia sẻ, tình đồng chí để có sự đoàn kết thật sự.

Thấm nhuần truyền thống đoàn kết của dân tộc, của Đảng; cùng với thực tiễn giáo dục, rèn luyện, lãnh đạo Đảng ta, Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh rằng,

¹⁰ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.10, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.607.

¹¹ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.11, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.606.

¹² Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.510.

đoàn kết là báu vật của Đảng và của nhân dân, Đảng có đoàn kết nhất trí thì cách mạng mới thành công; giữ gìn sự đoàn kết thống nhất trong Đảng là giữ gìn sự thống nhất về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Trong *Di chúc*, Người đã căn dặn: “Các đồng chí từ Trung ương đến chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”¹³.

2. Giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng Đảng về tư tưởng trong tình hình hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Thứ nhất, giữ vững và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng.

Đảng muốn vững phải có chủ nghĩa làm cốt - nền tảng. Đảng Cộng sản Việt Nam lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động. Nền tảng tư tưởng là cơ sở để hoạch định đường lối chính trị của Đảng, làm “ngọn đèn pha” soi đường của Đảng. Thực tiễn cách mạng Việt Nam đã chỉ ra rằng, nhờ có chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh soi sáng, dẫn đường mà cách mạng Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, tạo ra thế và lực mới để tiếp tục vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội. Nói về vai trò nền tảng tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin trong tiến trình cách mạng Việt Nam, Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Chúng tôi giành được thắng lợi đó do nhiều nhân tố, nhưng cần phải nhấn mạnh rằng... chúng tôi giành được những thắng lợi đó trước hết

nhờ cái vũ khí không gì thay thế được là chủ nghĩa Mác - Lênin”¹⁴. Theo Người, chủ nghĩa Mác - Lênin không những là vũ khí, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi đến thắng lợi cuối cùng. Bởi vậy, hơn lúc nào hết, chúng ta phải luôn giữ vững và phát triển nền tảng tư tưởng đó; kiên quyết đấu tranh chống các quan điểm sai trái để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Công tác xây dựng Đảng về tư tưởng trong thời gian qua có nhiều chuyển biến tích cực. Tuy vậy, so với yêu cầu của giai đoạn mới vẫn còn một số bất cập: Hoạt động đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chất lượng chưa cao; đấu tranh chống âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” còn bị động. Đây là những vấn đề hệ trọng liên quan trực tiếp đến vai trò lãnh đạo của Đảng và sự an nguy của chế độ. Bởi vậy, hơn lúc nào hết, chúng ta phải thấm nhuần chỉ dẫn của Hồ Chí Minh: Công tác lãnh đạo tư tưởng là quan trọng nhất. Các cấp ủy, tổ chức đảng cần nhận thức đầy đủ, đúng đắn vị trí, tầm quan trọng của công tác xây dựng Đảng về tư tưởng trong giai đoạn hiện nay.

Bảo vệ và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, có ý nghĩa sống còn của Đảng. Để thực hiện tốt nhiệm vụ này, cần tăng

¹³ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.510.

¹⁴ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.476.

cường giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cho cán bộ, đảng viên, coi nắm vững chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là yêu cầu cơ bản và bức thiết để nâng cao trí tuệ, bản lĩnh chính trị, tính chiến đấu, năng lực thực tiễn và sự trung thành tuyệt đối với Cương lĩnh, đường lối của Đảng của mỗi cán bộ, đảng viên; kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; tăng cường phòng, chống suy thoái tư tưởng chính trị, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Thứ hai, quan tâm giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ.

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh dành nhiều công sức và tình cảm cho việc chăm lo bồi dưỡng thế hệ kế tục sự nghiệp cách mạng. Người luôn coi đó là vấn đề hệ trọng, cần thiết trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, cũng như xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bởi, theo Người, thế hệ trẻ là tương lai của đất nước, là mùa xuân của nhân loại; sự lớn mạnh của mỗi quốc gia, dân tộc trong tương lai phụ thuộc vào chất lượng của công tác giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ hiện tại. Vấn đề này được Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm và đầu tư nhiều công sức, trí tuệ và đây cũng là tư tưởng của Người về xây dựng Đảng. Bởi, mục đích của chinh đốn Đảng là “làm cho mỗi đảng viên, mỗi đoàn viên, mỗi

chi bộ đều ra sức làm tròn nhiệm vụ của Đảng giao phó cho mình, toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân”¹⁵.

Thấm nhuần tư tưởng của Người, Đảng ta luôn đánh giá cao vai trò của thế hệ trẻ Việt Nam trong thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân; coi thanh niên là lực lượng cách mạng quan trọng trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng trước dân tộc; thanh niên là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, là lực lượng xung kích trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, hội nhập quốc tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Thế hệ trẻ thời kỳ mới đã và đang tiếp nối truyền thống hào hùng của Đảng và dân tộc; không ngại khó khăn, gian khổ, có ý chí vươn lên trong học tập, lao động, lập thân, lập nghiệp, quyết tâm đi theo con đường cách mạng vẻ vang mà Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn; xây dựng đất nước “ngày càng đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”. Đảng cần tăng cường giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ, để họ hiểu và nắm vững mục tiêu, lý tưởng của Đảng, con đường cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn; từ đó, rèn luyện, phấn đấu, phụng sự cho sự nghiệp cao cả của Đảng; khuyến khích, cổ vũ thế hệ trẻ nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, xung kích, đổi mới sáng tạo, làm chủ

¹⁵ Hồ Chí Minh (2002), *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.503.

khoa học, công nghệ hiện đại. Nhận thức đầy đủ, đúng đắn về giá trị chân, thiện, mỹ dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Đó chính là hành trang đầu tiên của mỗi đoàn viên, thanh niên trước khi hội nhập vào đời sống cộng đồng. Đây cũng chính là biểu hiện sinh động về vai trò đi trước, mở đường của công tác tư tưởng trong hoạt động của Đảng.

Thứ ba, tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng.

Đây mạnh nghiên cứu, học tập, đấu tranh bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là cơ sở tạo sự thống nhất về tư tưởng, tổ chức, từ đó thống nhất về hành động của mỗi đảng viên, tổ chức đảng. Tăng cường sự thống nhất trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội đối với Cương lĩnh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Quán triệt cho cán bộ và đảng viên hiểu rõ tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết thống nhất trong Đảng; thực hiện tốt Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về *Tăng cường chính đồn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, gắn với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*; Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về *Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm*

nhiệm vụ. Giữ gìn sự đoàn kết thống nhất trong Đảng “như giữ gìn con người của mắt mình” để Đảng Cộng sản Việt Nam mãi “là đạo đức, là văn minh”, “là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”; để Đảng ta luôn trong sạch, vững mạnh; để cuộc đồng hành giữa Đảng và dân tộc ngày càng vững bền; để Việt Nam ngày càng phát triển, sánh vai với “các cường quốc năm châu” - như lời căn dặn và mong ước của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Xây dựng Đảng về tư tưởng là nhiệm vụ quan trọng của công tác xây dựng Đảng, Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Về tư tưởng, nhất định phải học tập lý luận Mác - Lênin... Giáo dục tư tưởng và lãnh đạo tư tưởng là việc quan trọng nhất của Đảng, phải kiên quyết chống cái thói xem nhẹ tư tưởng”¹⁶. Chú trọng xây dựng Đảng về tư tưởng là một trong những nội dung đặc sắc trong tư tưởng Hồ Chí Minh. Đảng Cộng sản Việt Nam lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động là quan điểm chỉ đạo xuyên suốt toàn bộ hoạt động xây dựng Đảng về tư tưởng. Dù trong bất kỳ tình huống nào, chúng ta không được hoài nghi, dao động, xa rời con đường cách mạng mà Đảng ta và Bác Hồ đã lựa chọn. Đó là yêu cầu của thực tiễn cách mạng Việt Nam và cũng là yêu cầu trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. □

¹⁶ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.8, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.279.